

Fungování vládních programů ekonomické migrace v návaznosti na aktuální situaci

Hynek Řičica DiS.
Odbor evropského a mezinárodního práva
Oddělení mezinárodního práva

Vládní programy ekonomické migrace

- ➔ Program klíčový a vědecký personál určený pro investory, nově založené společnosti, start-upy a nově také výzkumné organizace a technologické společnosti, jež mají zájem zaměstnat špičkové vysoce kvalifikované pracovníky z třetích zemí.
- ➔ Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec určený pro společnosti zaměstnávající vysoce kvalifikované pracovníky z třetích zemí.
- ➔ Program kvalifikovaný zaměstnanec určený pro společnosti zaměstnávající středně až nízko kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny, Srbska, Mongolska, Filipín, Běloruska, Černé Hory, Moldávie, Kazachstánu, Indie. Nové země k 1. 11. 2022 – Arménie, Gruzie, Severní Makedonie.
- ➔ Program Mimořádné pracovní vízum pro státní příslušníky Ukrajiny pracující v zemědělství, potravinářství nebo lesnictví určený pro firmy, jejichž činnost spadá do oddílů ekonomických činností podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) – v gesci MZe:
 - ➔ 01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti,
 - ➔ 02 Lesnictví a těžba dřeva,
 - ➔ 10 Výroba potravinářských výrobků, nebo
 - ➔ 11 Výroba nápojů.

Vládní programy ekonomické migrace – aktuální situace

- ➔ V návaznosti na **pozastavení příjmu žádostí o pobytové tituly na ZÚ ČR na UKRAJINĚ (Kyjev, Lvov) až do odvolání není možné přijímat žádosti o zařazení ukrajinských občanů do žádného z programů!**
- ➔ Na základě nařízení vlády ze dne 22. června 2022 č. 200 platí **zákaz příjmu žádostí o víza a dlouhodobé a trvalé pobyty pro občany RUSKA a BĚLORUSKA.**
- ➔ **Vlivem války na Ukrajině silně omezen příliv kvalifikované pracovní síly z třetích zemí do ČR.**
- ➔ **Vláda ČR 19. října 2022 schválila novelu nařízení vlády č. 220/2019 Sb. (tzv. kvótové nařízení), která se dotkla Programu kvalifikovaný zaměstnanec, kdy byla navýšena roční kvóta stanovená pro Filipíny (navýšení o 300 žádostí ročně) a Moldavsko (navýšení o 500 žádostí ročně). Dále byl Program kvalifikovaný zaměstnanec rozšířen o nové zdrojové země, a to o Arménii (550), Gruzii (600) a Severní Makedonii (400).**
- ➔ **MPO se podařilo prosadit rozšíření tzv. sezónního víza také na oblast stavebnictví.**
- ➔ **Dne 16. ledna 2023 se konala schůze RHSD – řešena rovněž otázka ekonomické migrace.**
- ➔ Zároveň se pracuje na dalších opatřeních, jež by usnadnila zaměstnávání kvalifikovaných cizinců z třetích zemí (zrušení testu TP pro modré karty, prodloužení platnosti sezonních víz, Digitální nomád...).

Program kvalifikovaný zaměstnanec - kapacity

- ➔ Roční kvóty pro zaměstnanecké karty pro jednotlivé země stanovené nařízením vlády č. 220/2019 Sb. v Programu kvalifikovaný zaměstnanec jsou následující:
 - Bělorusko – 1 900 pracovníků (příjem žádostí o zařazení do programu pozastaven);
 - **Filipíny – 2 300 pracovníků;**
 - Indie – 600 pracovníků;
 - Kazachstán – 500 pracovníků;
 - **Moldavsko – 1 500 pracovníků;**
 - Mongolsko – 1 000 pracovníků;
 - Srbsko a Černá Hora – 1 900 pracovníků;
 - Ukrajina – 40 000 pracovníků (příjem žádostí o zařazení do programu pozastaven).

- ➔ **Nové zdrojové země Programu kvalifikovaný zaměstnanec:**
 - **Arménie – 550 pracovníků;**
 - **Gruzie – 600 pracovníků;**
 - **Severní Makedonie – 400 pracovníků.**

- ➔ Kvóty jsou rovnoměrně rozděleny do 12-ti měsíců. ZÚ nejsou oprávněny přijmout více žádostí, než jak je stanoveno nařízením vlády.
- ➔ Od března 2023 dojde k poměrnému rozdělení měsíční kapacity mezi jednotlivé garanty u nejvíce poptávaných zemí - Filipíny, Indie, Kazachstán a Mongolsko.
- ➔ Aktuální stav kapacity – lze ověřit na [webu MPO](#)
- ➔ 13. března 2023 byla přidána měsíční kapacita pro všechny země s výjimkou Běloruska.
- ➔ Další kapacita na květen bude přidána v dubnu (datum bude upřesněno).

Vládní programy ekonomické migrace

➔ PROGRAM KVALIFIKOVANÝ ZAMĚSTNANEC

- Na straně zaměstnanců určen pro středně/nízko kvalifikované profese v CZ-ISCO 4-8.
- Teritoriální pokrytí: **Arménie, Bělorusko, Černá Hora, Filipíny, Gruzie, Indie, Kazachstán, Moldavsko, Mongolsko, Severní Makedonie, Srbsko a Ukrajina.**
- Na straně zaměstnavatelů určen pro subjekty působící alespoň 2 roky v ČR, **které musí alespoň poslední 2 roky reálně vyvíjet činnost** (za nečinnost se nepovažuje útlum ekonomického provozu v důsledku opatření pro boj s pandemií COVID-19), **s vypořádanými závazky vůči státu** (platba zdravotního a sociálního pojištění, daně), **ukládající účetní závěrky a zaměstnávající alespoň 6 zaměstnanců po dobu alespoň 3 po sobě jdoucích měsíců.**
- **Neexistence pokut v období 2 let před podáním žádosti** – pokuta vyšší než 100 tis. za nelegální práci; jakákoliv pokuta za zastřené zprostředkování zaměstnání; opakovaně pokuta vyšší než 100 tis. za porušení povinností kontrolovaných ÚP, SUIP...
- **Zákaz provozování agenturního zaměstnávání žadatelem a zákaz personálního propojení s agenturou práce** dočasně přidělující zaměstnance (nesmí existovat ani **důvodné pochybnosti** o tom, že se zaměstnavatel dopustí zastřeného zprostředkování zaměstnání).
- **Mzdové náklady musí odpovídat vykazovanému počtu zaměstnanců.**
- **Účetní závěrky** - povinnost vkládat účetní závěrky do sbírky listin, v případě, že zaměstnavatel nemá povinnost zveřejnit účetní závěrku, dokládá výkaz zisků a ztrát a přílohy účetní závěrky. Pokud není účetní jednotkou - dokládá seznam zaměstnanců a přehled od ČSSZ.
- Uchazeč bude po celou dobu trvání pracovního poměru pobírat mzdu nebo plat v minimální výši **1,2 násobku zaručené mzdy (kontrolováno ze strany ÚP ČR).**

Vládní programy ekonomické migrace

→ PROGRAM KVALIFIKOVANÝ ZAMĚSTNANEC

- ▶ Zveřejnění nabídky v centrální evidenci volných pracovních míst – ukončení testu trhu práce.
- ▶ Je vyžadována **spolupráce zaměstnavatele s Centrem na podporu integrace cizinců** v příslušném kraji ČR – zaměstnavatel doloží čestné prohlášení o tom, že zaměstnavatel bude poskytovat součinnost při plnění **povinnosti cizince absolvovat adaptačně-integrační kurz**.
- ▶ **50 a více uchazečů najednou - hromadná žádost** (nutné předchozí schválení gestora a spolugestorů + doložení vyjádření starosty či primátora obce a čestné prohlášení o projednání záměru získat zahraniční zaměstnance se svými stávajícími zaměstnanci).
- ▶ **Ukrajina:**
 - ▶ Individuální žádosti podávané účastníky Programu, kteří do něj byli zařazeni Hospodářskou komorou, Svazem průmyslu a dopravy, Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, Asociací malých a středních podniků a živnostníků nebo Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest, mohou podávat individuální žádosti pouze ve vízovém centru ve Lvově.
 - ▶ Hromadné žádosti jsou nabírány výhradně na ZÚ v Kyjevě.
 - ▶ Individuální žádosti podávané účastníky Programu, kteří do něj byli zařazeni Agrární komorou, Potravinářskou komorou, Zemědělským svazem, Lesnicko-dřevařskou komorou nebo Asociací soukromého zemědělství, mohou být podány na ZÚ v Kyjevě nebo ve vízovém centru ve Lvově.
- ▶ **POZOR! Žádosti se zasílají jednotlivým garantům. Ti v případě splnění podmínek zařadí zaměstnavatele do Programu.**
- ▶ **Silná role garantů** – mají možnost vyžádat si další dokumenty nezbytné pro posouzení žádosti, v případě nesplnění podmínek programu anebo v případě důvodných pochybností garant žádost nezařadí – **na zařazení do programu není právní nárok!**
- ▶ **Existuje možnost vyřazení z programu na 1 rok** – porušení podmínek programu, účelové zneužívání, porušení anebo nepravdivé čestné prohlášení, ztráta schopnosti plnit podmínky programu, více než polovina žádostí o ZK neúplná, neumožnění nástupu do zaměstnání cizincům získaným prostřednictvím programu po jejich příjezdu, opakované ukončování pracovních poměrů v průběhu prvních 6 měsíců ve zjevně nepřiměřeném rozsahu atd.

Program kvalifikovaný zaměstnanec – co doložit?

Formulář žádosti se dokládá se vždy (alespoň 1 uchazeč)!

+ povinné přílohy k žádosti

Žádost o zařazení do Programu **-vyberte zemi-**

Zaměstnavatel	IČO		Kontaktní osoba	E-mail	Telefon				
Garant	E-mail garanta		Datum zařazení žádosti	Datum zařazení zaměstnavatele do Programu	Typ pobytového titulu	Předpokládané místo podání žádosti o pobytový titul			
Jméno	Příjmení	Datum narození	Státní příslušnost	Číslo pasu	Telefon	Adresa pro doručování	CZ-ISCO	Číslo volného prac. místa	Datum zveřejnění prac. místa na ÚP

Vládní programy ekonomické migrace

➔ PROGRAM KLÍČOVÝ A VĚDECKÝ PERSONÁL – TOP PROGRAM

- Nejrychlejší program - vyřízení žádosti o pobytové oprávnění do 30 dnů od jejího podání.
- Neomezené teritoriální pokrytí (kvóty pouze u vybraných ZÚ, platí pouze pro ZK a vízum za účelem podnikání).
- Možnost relokace rodinných příslušníků (***nejbližší rodinní příslušníci: manžel/ka, nezletilé dítě, zletilé nezaopatřené dítě tohoto cizince nebo jeho manžela/ky – musí podat žádost společně s uchazečem, dodatečné samostatné zařazování rodinných příslušníků již není možné!***).
- Účastníci Programu nemusí absolvovat adaptačně-integrační kurzy, nicméně jejich rodinní příslušníci ano.
- **Na straně zaměstnavatelů:**
 - ➔ **Investor** - působí v ČR alespoň 1 rok a zaměstnává ke dni podání žádosti alespoň **50 osob v ČR a 250 osob celosvětově**.
 - ➔ **Výzkumná organizace** – organizace je zapsaná v seznamu výzkumných organizací vedeným MŠMT.
 - ➔ **Technologická společnost** – společnost se smlouvou o spolupráci v oblasti vědy a výzkumu s výzkumnou organizací zapsanou v seznamu výzkumných organizací.
 - ➔ **Nově založená společnost** – nová společnost, která se zaváže, že **zaměstná do dvou let od zápisu do obchodního rejstříku minimálně 20 zaměstnanců**; v případě **společnosti působící v oblasti „IT/SW development“ minimálně 10 zaměstnanců**. Požádá o **investiční pobídku** nebo doloží **smlouvu o zajištění prostor pro podnikání**.
 - ➔ **Start-up** - **mladá inovativní společnost vyvíjející produkt nebo službu**, které jsou místně a časově unikátní, jedinečným a inovativním způsobem řeší daný problém, má potenciál rychlého růstu z hlediska tržeb a zákazníků a stojí především na zakladatelích a většinou pro svůj další růst a uvedení produktu na trh potřebuje investici. **Za mladou společnost se považuje společnost, která byla založena nejvýše před 7 lety. Předloží byznys plán a/nebo smlouvu o inkubaci a/nebo doklad o kapitálovém propojení.**
- **Na straně zaměstnanců** určen pro vysoce kvalifikované profese v CZ ISCO 1-3, cizinci v postavení statutárních orgánů, vnitropodnikově převedení či vyslaní manažeři a specialisté (pouze v případech, kdy je zahraniční vysílající subjekt s přijímajícím subjektem v ČR kapitálově propojen nebo přijímající subjekt v ČR je jeho organizační složkou).

Vládní programy ekonomické migrace

➔ PROGRAM VYSOCE KVALIFIKOVANÝ ZAMĚSTNANEC

- Na straně zaměstnanců určen pro vysoce kvalifikované profese v CZ ISCO 1-3 – rovněž vnitropodnikově převedené či vyslané manažery a specialisty (slouží pro vysílání cizinců mezi subjekty nepropojenými; podmínka, že zaměstnanec musí být v zahraničí před vysláním zaměstnán alespoň 6 měsíců).
- Teritoriální pokrytí: neomezené (kvóty pouze u vybraných ZÚ, platí pouze pro ZK).
- Možnost relokační rodinných příslušníků (*nejbližší rodinní příslušníci: manžel/ka nebo nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě tohoto cizince nebo jeho manžela/ky - musí podat žádost společně s uchazečem, dodatečné samostatné zařazování rodinných příslušníků již není možné!*).
- Na straně zaměstnavatelů, který působí alespoň 2 roky v ČR, má vypořádané závazky vůči státu (platba zdravotního a sociálního pojištění, daně), zaměstnal či zaměstnává alespoň 3 osoby po dobu alespoň 3 po sobě jdoucích měsíců v období 2 let před podáním žádosti.
- Zahraniční zaměstnanec bude po celou dobu trvání pracovního poměru pobírat mzdu nebo plat odpovídající alespoň **minimální výši průměrného výdělku podle příslušné podskupiny CZ-ISCO** (v případě pracovníků ve zdravotnictví po odpočtu nenárokové složky mzdy/platu) nebo v minimální výši stanovené pro modré karty, a to i v případě žadatelů o zaměstnanecké karty nebo příslušné platové třídě a stupni (v případě zaměstnanců v platové sféře).
- Výše mzdy pro modrou kartu - pro období od 1.5.2022 do 30.4.2023 byla stanovena na 56.759 Kč/měsíc (hrubá měsíční nebo roční mzda odpovídající alespoň výši 1,5 násobku průměrné hrubé roční mzdy vyhlášené sdělením MPSV) – platí i pro Program klíčový a vědecký personál – aktualizované formuláře čestných prohlášení!
- Účastníci Programu nemusí absolvovat adaptačně-integrační kurzy, nicméně jejich rodinní příslušníci ano.

Vládní programy ekonomické migrace – srovnání výhod

SROVNÁVACÍ TABULKA VÝHOD POSKYTOVANÝCH ÚČASTNÍKŮM PROGRAMŮ – zdroj MV

	PROGRAM KLÍČOVÝ A VĚDECKÝ PERSONÁL	PROGRAM VYSOCE KVALIFIKOVANÝ ZAMĚSTNANEC	PROGRAM KVALIFIKOVANÝ ZAMĚSTNANEC
Teritoriální pokrytí	Bez omezení	Bez omezení	Pouze vybrané země
Zaručená možnost podání žádosti na ZÚ	Ano	Ano	Ano
Podání žádosti s rodinnými příslušníky (RP)	Ano	Ano	Ne
Adaptačně – integrační kurzy	Ne (RP - ANO)	Ne (RP - ANO)	Ano
Vyřízení žádosti do 30 dnů	Ano	Ne	Ne
Test trhu práce	Ne <small>(pro zařazení do Programu není potřeba, nicméně bez dokončení testu trhu práce nelze vydat pobytové oprávnění)</small>	Ano	Ano
Písemné potvrzení nahrazující (pouze ZK a KVpZ. Nevztahuje se na RP)			
• doklad o zajištění ubytování	Ano	Ano	Ne
• pracovní smlouvu	Ano	Ano	Ne
• doklad o odborné způsobilosti	Ano	Ne	Ne
• vysílací dopis (KVpZ)	Ano	Ano	-
Možnost změny zaměstnavatele	Bez omezení	Po 6 měsících	Po 6 měsících

Vládní programy ekonomické migrace – nejčastější chyby

- ➔ **Formulář žádosti** - zasílá se pouze ve formátu excelovské tabulky, prosíme neskenovat. Nesmí se volně pohybovat s pojedy a volně slučovat buňky v tabulce atd.
 - ▶ Je nutné vybrat správný formulář žádosti (vybrat správný program, zemi a vyplnit příslušný ZÚ).
 - ▶ Je nutné vybrat správný pobytový titul (musí odpovídat údajům u VPM).
 - ▶ Chyby v doručovací adrese uchazečů - kontakt na uchazeče, nikoliv na kontaktní osobu.
 - ▶ Chyby v e-mailech kontaktních osob - kontaktní osoba je kontaktována ZÚ ohledně stanovení termínu.
- ➔ **Povinné přílohy k žádosti**
 - ▶ Čestná prohlášení musí být podepsaná statutárním orgánem nebo osobou k tomu zmocněnou.
 - ▶ Používat aktuální formuláře čestných prohlášení.
- ➔ **Údaje uvedené v nabídce VPM v centrální evidenci se musí shodovat jak s údaji uvedenými v žádosti o zařazení do programu, tak s údaji uvedenými v pracovní smlouvě nebo smlouvě o budoucí pracovní smlouvě.**
- ➔ **Dodržování postupů dle znění programů**
 - ▶ nelze nejdříve domluvit termín na ZÚ a poté žádat o zařazení do programu.
 - ▶ v případě Programu kvalifikovaný zaměstnanec a Programu vysoce kvalifikovaný zaměstnanec
 - ➔ žádost do programu lze podat teprve až po ukončení testu trhu práce.
- ➔ **Stav správního řízení o vydání pobytového oprávnění**
 - ▶ MPO (ani garant) není účastníkem řízení, nemůže proto ověřovat stav řízení u MV nebo MZV! Lze ověřit na webové stránce <https://frs.gov.cz/cs/ioff/application-status> po zadání čísla žádosti přiděleného ze strany ZÚ nebo čísla jednacího přiděleného MV.
 - ▶ Informaci je možné poskytnout zaměstnavateli pouze na základě plné moci, kterou uchazeč doloží při podání žádosti o pobytové oprávnění na příslušném ZÚ.

Odkazy na webové stránky

Bližší informace a aktuality k vládním programům naleznete na webu MPO:

➔ **Program klíčový a vědecký personál**

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/program-klicovy-a-vedecky-personal--248245/>

➔ **Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec**

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/program-vysoce-kvalifikovany-zamestnanec--248246/>

➔ **Program kvalifikovaný zaměstnanec**

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/program-kvalifikovany-zamestnanec--248247/>

➔ **Pozastavení příjmu žádostí do programů ve vztahu k Ukrajině, Rusku a Bělorusku a žádostí o výjimky pro vstup na území ČR**

<https://mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/aktualizace--pozastaveni-prijmu-zadosti-do-programu-ve-vztahu-k-ukrajine--rusku-a-belorusku-a-zadosti-o-vyjimky-pro-vstup-na-uzemi-cr--266096/>

Otázky a odpovědi

Na otázky spojené s fungováním všech vládních programů Vám rádi odpovíme na emailové adrese:
migraceinfo@mpo.cz

➔ Program klíčový a vědecký personál

▶ *MPO posuzuje žádosti ze strany investorů*

➔ *žádosti včetně dotazů zasílejte na emailovou adresu: klicovypersonal@mpo.cz*

▶ *Agentura CzechInvest posuzuje žádosti výzkumných organizací, technologických společností, nově založených společností a start-upů*

➔ *žádosti včetně dotazů zasílejte na emailovou adresu: programklicovy@czechinvest.org*

➔ Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec

▶ *MPO posuzuje žádosti týkající se jiného než zdravotnického personálu*

➔ *žádosti včetně dotazů zasílejte na emailovou adresu: vysocekvalifikovani@mpo.cz*

▶ *MZdr posuzuje žádosti zdravotnického personálu*

➔ *žádosti včetně dotazů zasílejte na emailovou adresu: programzdravotnictvi@mzcr.cz*

Děkujeme Vám za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU